

Traži li vas banka neopravdano vaše podatke, morat će platiti i do 20 milijuna eura kazne!

AUTOR: Stanko Cerin

OBJAVLJENO: 27.09.2017. u 10:52

CROPIX

Nova pravila za zaštitu osobnih podataka donose nam jasnija i nešto veća prava, a tvrtkama i tijelima javne uprave nešto veće obaveze. Krajnje pojednostavljeno, našim se osobnim podacima mora rukovati u skladu s općim etičkim načelima. Vjerojatno ne postoji osoba koja samu sebe ne doživljava etičnom, a kako su ljudi različiti, tako su različite i njihove percepcije tog pojma.

Preporuka za unapređenje zaštite osobnih podataka u bankarskom sektoru objavljena na web stranicama Agencije za zaštitu osobnih podataka zorno prikazuje različito poimanje etičnosti u hrvatskom bankarskom sektoru. Ona ukazuje na niz nepravilnosti i nedostataka kojima se direktno krše prava građana, a čiji opseg značajno varira od banke do banke. Kako AZOP sam navodi, zaprimljen je veći broj upita od strane građana kao i Društva za zaštitu potrošača Hrvatske a koji su se odnosili na prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka klijenata banke.

Banke su prikupljanje podataka pravdale regulativom iz područja sprječavanja pranja novca i zaštite od terorizma, a posebice FATCA regulativom SAD-a. Znakovito je da su se, kako i sama preporuka AZOP-a kaže, traženi podaci razlikovali od banke do banke. Regulativa temeljem koje su banke ovaj postupak pokrenule prilično jasno određuje set podataka koji bi banka trebala prikupiti, a to je: ime i prezime, prebivalište, datum rođenja, mjesto rođenja, identifikacijski broj, te naziv, broj i naziv izdavatelja identifikacijske isprave.

FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) je pak regulativa namijenjena sprječavanju porezne evazije američkih poreznih obveznika koja sa velikom većinom Hrvata nema nikakve veze. Kako na svojim web stranicama navodi porezna uprava, temeljem ove regulative hrvatske su banke dužne informirati o financijskim aktivnostima poreznih obveznika SAD-a. Dakle jedini podatak koji banke zapravo trebaju temeljem FATCA jest da li klijent banke je ili nije porezni obveznik u SAD-u.

AZOP je pravilno uočio da su banke bez pravne osnove krenule prikupljati velike količine osobnih podataka klijenata što mnoge čine i danas, odnosno da je opseg traženih podataka često značajno veći od opsega pokrivenog regulativom na koju se banke prilikom prikupljanja pozivaju, kao i da klijenti nisu na transparentan način upoznati za svrhom prikupljana prekomjerne količine podataka. AZOP u svojoj preporuci upozorava na potrebu jasnog informiranja klijenata o razlozima prikupljanja osobnih podataka, te obvezu traženja privole za sve osobne podatke koji se ne prikupljaju temeljem neke druge zakonski prihvatljive osnove. Pored toga, upozorava na potrebu primjene odgovarajućih mjera za zaštitu prikupljenih osobnih podataka i njihovu obradu u skladu sa temeljem prikupljanja.

Spomenute aktivnosti banke su prema napatku porezne uprave pokrenule 2014. godine. Zašto je to onda danas toliko važno? Zato što spomenuta preporuka AZOP-a očito nije ozbiljno doživljena. Banke i dalje često prikupljaju i obrađuju osobne podatke bez pravne podloge, kršeći time pravo na zaštitu osobnih podataka građana. AZOP je na evidentno kršenje Zakona o zaštiti osobnih podataka mogao reagirati kažnjavanjem banaka, a reagirao je samo preporukom. Zašto? Maksimalna kazna za ovaj prekršaj je 20.000 kn. U izuzetnim slučajevima 40.000 kn. Čak i za najmanju banku, ovo je zanemariva kazna.

Za osam mjeseci počinje se primjenjivati Opća uredba o zaštiti osobnih podataka kojom se letvica kažnjavanja postavlja malo više. Na 20 milijuna eura ili 4% ukupnog globalnog godišnjeg prihoda banke (što je veće). Pored toga, banka je za kršenje ove uredbе dužna i oštećiti svoje klijente. Neka je šteta nastala bespravnim prikupljanjem i obradom podataka samo 100 kuna po klijentu, pomnožena sa brojem klijenta odšteta bi mogla dosezati i stotine milijuna. Banke, kao i mnoge druge tvrtke i tijela javne uprave intenzivno rade na usklađivanju svog postupanja s osobnim podacima sa zahtjevima nove Uredbe. Hoće li uspjeti? Vidjet ćemo.

Hanza Media

** Autor je suosnivač [Ostendo Consultinga](#), specijalizirane tvrtke koja o informacijskoj sigurnosti i sukladnosti savjetuje tvrtke iz SAD-a i Europe*

[Potrošači Huzp](#) ·

[Ozaljska 93/II](#) u [Udruga građana volontera](#)

Nažalost Zagrebačka banka je obavijestila i mog supruga da dostavi podateke perma Zakonu o sprečavanju terorizma.... i dostavio je a to su podaci ima i prezime, godina i datum rođenja, OIB , broj osobne iskaznice i gdje je izdana specificirano u Zakonu. Ostali podaci su marketinske prirode na koje ne želimo odgovoriti kao što ćete Vi sa svojim novcima idr. Prijete se obustavom rada na računu, napravljena je prijava inspekciji Hrvatske narodne banke, Agenciji za zaštitu osobnih podataka koji kažu u stilo zašto im ne bi dali podatke oni ih moraju čuvati, a tko to kontrolira i kako znaju da naši podaci nisu kod talijanske obavještajne službe . Od kada imamo Agenciju za zaštitu osobnih podataka nikada nas nisu tražili više podataka nego sada.

[Slobodan Šarić](#) ·

[Pula, Croatia](#)

I ne samo to već banka mora kazneno odgovarati zato što trguje ne ovlašteno sa zaštićenim podacima građana kad prodaju dugove utjerivačima dugova, sve banke koje su to napravili po sili zakona bi trebale biti gonjenjene kao i te firme koje dolaze ne zakonito do osobnih podataka građana...

[Sviđa mi se](#) · [Odgovor](#) · 1 · [5 sati](#)

[Branimir Horvatin](#) ·

[Tehnička škola Ruđera Boškovića](#)

Dobro jutro AZOP, sjetili ste se. Kad sam poslao upit u vezi toga dobio sam odgovor u smislu moram dat podatke. I dao sam ih, kad mi je banka bez najave onemogućila pristup mojim novcima na mojem poslovnom računu. I usput me osramotila na prodajnom mjestu jer mi kartica nije prolazila.

[Sviđa mi se](#) · [Odgovor](#) · 1 · [3 sata](#)

[Davorin Hrsto](#) ·

[Sveučilište u Zagrebu](#)

Zagrebačka banka odnosno njena pravna služba išla je toliko daleko da je uputila obavijest mojoj teti da ako nedostavi podatke da će joj blokirati tekući račun. Znači u ovome slučaju banka samo vrši transakciju od mirovinskog na tekući građana koji nikome nije dužan niti lipe i prijete da će mu blokirati sredstva radi nedavanja podataka. Preporučam svima štedišama Zagrebačke banke da prvo otkazu dostavu mjesečnog izvješća koje Vam naplaćuju 10,00 kn pa kada se to pomnoži sa milijun korisnika banka mjesečno zaradi samo na izvodima 10 milijuna kuna

[Sviđa mi se](#) · [Odgovor](#) · [3 sata](#)

[Rasta Vakur](#)

Mene su na prepad prilikom uplate na šalteru smradovi u zabi uhvatili da mogu imat mzabu u cijeni moje opcije koju sam plaćao 20 kn. Da bi otkrio nakon nekog vremena da mi naplaćuju 30. Kad sam postavio to pitanje dobio sam odgovor da je 30kn normalna cijena da neznaju o čem ja pričam, da nisam za 20 mogo imat mzabu. A da ne spominjem kredit za auto u švicarcima i kako su me puntali da uzmem švicarac, a ne euro. E da je Dante znao napisao bi i deseti krug za bankare.